

Úr grannalondum

Lagt til rættis: Árni Joensen

Danskar kvinnur heimsmet í móðurmerkjakrabba

Á hvørjum ári fáa meiri enn 1.800 danir staðfest móðurmerkjakrabba, og av teimum eru 200 kvinnur, sum eru yngri enn 39 ár, og talið veksur á hvørjum ári

Samstundis avdúka tøl á heimsheilsustovninum WHO, at danskar kvinnur í aldursbólkinum 15 til 39 ár hava heimsmet, tá tað snýr seg um móðurmerkjakrabba. Tølini, sum eru frá 2008, vísa, at fyri hvørjar 100.000 íbúgvar fáa 24 danskar kvinnur millum 15 og 39 ár móðurmerkjakrabba. Avstralia er á øðrum plássi við 21 nýggjum tilburðum um árið.

Hinvegin er vandin fyri sjúkuni nógv minni millum kvinnur í eitt nú Svøríki og Týsklandi, sum hava helvtina færri tilburðir um árið.

Anja Philips hjá Kræftens Bekæmpelse sigur við danska kringvarpið, at Danmark kundi sloppið undan nógvum av tilburðunum við móðurmerkjakrabba, um fólk ansaðu betur eftir sær í sólini, og um tey góvust við at leggja eg í solarium.

Kræftens Bekæmpelse vil hava politikararnar at áseta við lóg, at fólk undir 18 ár skulu ikki hava atgongd til solarium, eins og politikararnir í eitt nú Týsklandi, Fraklandi og Skotlandi hava gjørt.

Ísland eigur at umhugsa annað gjaldoyra

Fleiri íslendingar halda, at landið eigur at fáa sær annað gjaldoyra, sama um landið fer upp í ES ella ikki

Skuldi tað hent, at íslendingar atkvøða ímóti at fara upp í ES, og at evran av teirri orsök ikki verður íslendskt gjaldoyra, eiga íslendsku politikararnir at umhugsa at seta annað gjaldoyra í gildi. Tað stendur at lesa í einari nýggjari frágreiðing hjá íslendska vinnulívssamtakinum, SA.

Í frágreiðingini stendur, at íslendingar hava triggjar møguleikar. Teir kunnu varðveita krónuna, teir

kunnu fara upp í ES og fáa sær evruna til gjaldoyra, og triði møguleikin er at brúka gjaldoyrað hjá onkrum øðrum landi.

Íslendski íleggjarin Heiðar Már Guðjónsson skjeyt fyri nøkrum døgum síðani upp, at Ísland eigur at brúka kanadiska dollaran sum gjaldoyra. Hann vísti á, at kanadiski dollarin er sera stóðugur, at Kanada hevur lítla almenna skuld og ein sera vælvirkandi tjóðbanka.

Svensku sosialdemokratarnir framgongd

Tað er farið at stytast ímillum teir báðar størstu politisku flokkarnar í Svøríki, Moderaterna og Socialdemokraterna. Ein nýggj meiningakanning gevur stjórnarflokkinum hjá Fredrik Reinfeldt, forsætisráðharra 32,8 prosent av atkvøðunum, og tað er tvey prosentstig minni enn í einari tilsvareandi kanning í oktober.

Hinvegin gongur tað

framá hjá socialdemokratiska andstøðuflokkinum. Hann fær í teirri nýggju kanningini 27,4 prosent, sum er 1,9 prosentstig meiri enn í oktober.

Samanumtikið gevur kanningin stjórnarflokkunum 49,3 prosent og andstøðuni 43,2 prosent. Svøríkisdemokratarnir fáa 0,8 prosent framgongd og fáa nú 6,7 prosent av atkvøðunum.

Fyrrverandi ráðharri í rættin

Fyrrverandi finski uttanríkisráðharrin Ilkka Kanerva noyðist nú í rættin, tí ákærvaldið hevur ákært hann fyri at hava tikið ímóti umleið einari hálvari millión krónum í mutri frá nøkrum handilsmonnum. Sambært ákærrutinum tók Kanerva ímóti pengunum í 2007 og 2008, aftur fyri at hann hjálpti handilsmonnunum at byggja eina handilsmiðstöð.

Sum skilst fekk Kanerva ein part av samsýningini í reiðum peningi til sitt valstrið og hitt sum innbúgv,

ó keyptis atgongumerki til ítróttartiltøk og eina veitslu í sambandi við sín 60 ára føðingardag í januar í 2008.

Ilkka Kanerva noyddist at fara frá sum uttanríkisráðharri í 2008, tá tað kom fram, at hann hevði sent einari nektardansarinnu umleið 100 sms-boð við sínari ráðharratelefon. Innihaldið í boðunum var heldur ikki av slíkum slag, at tað almenna átti at rinda fyri tey.

Neyðugt at verja ísbjørnina

Kanadiski umhvørvismálaráðharrin, Peter Kent, sigur, at nú er so stórir vandi fyri, at ísbjørnin fer at doyggja út, at nýggj átøk, sum skulu verja hana, verða sett í verk innan trý ár.

Peter Kent vísir á, at tveir triðingar av heimsins ísbjarnum eru í kanadiskum øki, og tí hevur Kanada eina serliga skyldu til at verja stovnin. Kanadisku

myndugleikarnir siga, at ísbjarnastovnurin er í fyra bólkum, og at teir fara at minka eini 30 prosent tey næstu 35 árin, um einki verður gjørt fyri at verja teir.

Kanadiski umhvørvismálaráðharrin sigur, at tað verður neyðugt við einum ávísam veidibanni, men at inuttar skulu framvegis sleppa at veiða ísbjörn til matna.